

Socialisatie van pups in tijden van het coronavirus

Als je recentelijk een pup in huis hebt gekregen, ben je waarschijnlijk vol goede moed begonnen met het socialiseren van je pup. Je hebt de pup ingeschreven bij een puppycursus en plande bezoeken bij bekendden om je puppy te 'showen' en tegelijk de pup aan onbekende mensen en situaties te laten wennen. Door de uitbraak van COVID-19 en de bijbehorende maatregelen en restricties kunnen deze plannen helaas niet allemaal doorgaan. Puppycursussen zijn afgezegd en hoewel veel hondenscholen online 'klasjes' aanbieden waarbij je thuis samen met je pup een aantal oefeningen kan doen, optimaal is het niet om je pup goed te socialiseren. Hoe kun je in de huidige situatie het beste omgaan met de socialisatie van je pup?

Het belang van socialisatie bij hondenpups (zijnde de 1e en 2e socialisatiefase, zie Tabel 1) moet niet onderschat worden, ook niet in deze lastige periode waarin we veel thuis zitten en met van alles druk zijn. Socialisatie legt de basis voor een stabiele hond, die makkelijk met allerlei prikkels in onze drukke maatschappij kan omgaan. Ons dagelijkse leven ziet er echter op dit moment anders uit dan normaal door de Corona crisis – de dagelijkse routine en structuur binnens- en buitenshuis is helemaal veranderd. De prikkels die normaal aanwezig zijn zoals contact met onbekende mensen en onbekende dieren kunnen nu niet of minder geboden worden. Dit kan consequenties hebben voor het gedrag van je hond. Een slecht gesocialiseerde hond kan voor de rest van zijn leven allerlei angsten ontwikkelen voor situaties en prikkels waar hij nog nooit eerder mee in contact is geweest (bijvoorbeeld, kinderen, vreemde mensen, geluiden, etc.), waardoor er een welzijnsprobleem voor je hond kan ontstaan. Angst kan zich soms ook verder ontwikkelen tot angstagressie, waarmee tevens een maatschappelijk probleem kan ontstaan. Het is daarom van belang om extra aandacht te schenken aan het socialiseren van je pup en hier wat creatiever mee om te gaan om de pup toch in contact te brengen met allerlei prikkels die hij in de rest van zijn leven nog tegen zal komen en hem daarmee zo goed mogelijk voor te bereiden op het leven dat hij later zal leiden.

Tabel 1. Ontwikkelingsfasen van de jonge hond (naar Scott & Fuller).

	NEONATALE FASE	OVERGANGSFASE	1^E SOCIALISATIEFASE	2^E SOCIALISATIE FASE
Periode	1-2 weken	Week 3	4-12 weken	12w-6mndn
Zintuig-ontwikkeling	Blind, doof. Tast geur en smaak intact.	Ogen open. Oren open.	5e week ogen uitontwikkeld.	
Motoriek	Kruipen.	Lopen en kwispelen.	Perfectionering motoriek.	
Gedrag	Reflexen, piepen.	Begin actieve exploratie Benaderen.	Exploratie omgeving en spel Benaderen en ontwijken.	Ontwikkeling volwassengedrag.

Wat kan je doen om je pup toch een goede start te geven ondanks de COVID-19 crisis?

Afhankelijk van de mogelijkheden die je hebt en de spullen die je in- of rond het huis hebt, kunnen we de volgende tips geven om je creativiteit te prikkelen. Zorg er wel altijd voor dat alle nieuwe ervaringen positief zijn voor de pup! Reageert je pup angstig of wil hij weg van de prikkel? Zorg dan dat je hem weg haalt uit de situatie, leid je pup af en ga samen wat anders doen. Zo ben je je pup altijd tot steun en geef je hem fijne alternatieven die op dat moment beter passen bij je pup.

1. Basisoefeningen en hulp

Kijk en vraag rond welke hondenscholen op het moment online puppy-cursussen aanbieden, zodat je met je pup wel vast kan beginnen met de basisoefeningen. Ook kan je zo online je vragen blijven stellen aan een hondenprofessional – want iedereen met een pup loopt tegen vragen aan! Gehoorzaamheids-oefeningen zijn niet alleen van belang voor de opvoeding van de pup, maar leren je ook hoe je potentieel probleemgedrag kunt voorkomen en op kunt lossen. Denk bijvoorbeeld aan de aandachtsoefening. De pup leert daarbij zijn aandacht op de baas richten. Dit is niet alleen de basis voor HIER komen en VOLG, maar ook kun je dit inzetten tijdens de socialisatie. Vindt je pup iets spannend of komt hij een prikkel tegen die hij nog nooit eerder heeft gezien, zoals bijvoorbeeld iemand in een rolstoel? Laat hem een paar seconden (maximaal 5) kijken en richt daarna de aandacht weer op jou door de aandachtsoefening. Je voorkomt hiermee dat de spanning oploopt en dat de pup misschien wel gaat blaffen bijvoorbeeld. Daarnaast leer je de pup dat als hij iets spannend vindt de beste oplossing is om bij jou steun te zoeken en oogcontact te maken.

2. In en om het huis:

- Houd een verkleedpartijtje! Door het dragen van hoeden, pruiken en gekke outfits kan je pup wennen aan outfits die anders zijn dan wat je zelf meestal draagt.
- In huis kan je ook aan de slag met 'gekke' objecten die de pup later buitenshuis ook kan tegenkomen. Denk aan vuilnisbakken, vlaggetjes of pionnen, etc.
- Regelmatig dierenartsenbezoek om een snoepje te halen of even gewogen te worden is onderdeel van een normale socialisatie. Omdat vrijwel al het niet-noodzakelijke bezoek aan dierenartsen nu wordt afgeraden, is het aan te raden de pup zelf te laten wennen aan aanrakingen die een dierenarts later mogelijk moet doen bij de hond. Kijk bijvoorbeeld af en toe even naar zijn pootjes of in zijn oortjes. Mag je in ruil voor een snoepje ook even naar zijn tandjes kijken? En kan de pup leren op een weegschaal thuis te staan, zodat je zelf ook zijn gewicht in de gaten kan houden? Begin ook met oefenen met borstelen en overige verzorgingshandelingen.
Tip: op de [website van de Gedragkliniek](#) voor dieren staat een aantal voorbeelden hoe bepaalde medische handelingen op positieve manier aangeleerd kunnen worden.
- Werk met geluiden en geuren. We beseffen het vaak niet, omdat wij mensen heel visueel zijn ingesteld, maar geuren en geluiden zijn heel belangrijk voor een hond. Woon je normaliter in een drukke stad en zal de hond dit dus nog vaak tegenkomen? Zoek dan op internet het geluid van drukke stad. De radio kan in huis worden aangezet met verschillende soorten muziek en speciaal in de handel om honden aan geluiden te laten wennen zijn CD's te bestellen op internet met vuurwerk, babygehuil, onweer, etc. Denk ook aan gekke geluiden die de hond later tegen kan komen, maar die nu niet zo veel aanwezig zijn tijdens de coronacrisis, zoals het geluid van vliegtuigen of het geluid van een ontgrendelende auto. Laat je pup ook zware mannenstemmen horen als er geen mannen in de nabije buurt zijn, bijvoorbeeld via internet of door stemmen op te nemen en af te draaien. Wees met geluiden altijd voorzichtig en zet het geluid nooit ineens te hard, dus geleidelijk aan wennen aan de hardere geluiden en het liefst met een spelletje erbij, zodat je pup een leuke ervaring heeft in de buurt van het geluid.
- Je kan ook de pup laten wennen aan het lopen op verschillende oppervlaktes en ondergronden, zowel buiten (naast straatstenen en gras ook grind en zand) als binnen (tapijt, gladde vloeren).

- Een puzzelmomentje voor de nodige mentale uitdaging is vaak leuk en leerzaam voor je pup. Op internet zijn geweldige hondenspelletjes te vinden voor jong en oud. Leuk voor de hond, maar ook leuk om samen met je pup te doen. Scheur een keer een paar oude handdoeken aan repen en knoop er een snuffelmat van, waarin je lekkere hondensnoepjes verstopt of maak van wc-rolletjes een voerpuzzeltje. Lekker goedkoop, want wc-rollen hebben we genoeg, en afleiding voor mens en hond. Ook kan je een 'ballenbak' maken gevuld met bijvoorbeeld lege plastic flesjes. Als je wat snoepjes in de ballenbak strooit kan de pup daarnaar op zoek gaan en went hij aan verschillende geluiden en voorwerpen.

In huis of op het balkon of in de tuin, als je die hebt, kan je een "circuitje" aanleggen waar je pup allerlei ervaringen kan opdoen: lopen over aarde, zand, tegels, kiezels, gras of hoogpolig tapijt. Je kan ook ballonnen en vlaggetjes ophangen aan het plafond en aan de muur en zet eens een grote doos neer in het midden van de kamer. In de tuin heb je nog meer mogelijkheden - emmers neerzetten rechtop en op zijn kop, een bezem neerleggen, een voetbal, een skippybal, de vuilnisbak, wapperende vlaggetjes en ballonnen in de wind. Loop als je een tuin hebt ook eens langs de bloemen met je pup en laat die besnuffelen – dit kan heel informatief zijn voor je pup en sommige bloemen kunnen zelfs een kalmerende werking op dieren, zoals de geur van valeriaan en lavendel.

3. Naar buiten!

Direct (aai-)contact met vreemde mensen zit er misschien even niet in, omdat het virus mogelijk op de vacht kan blijven zitten, maar je kunt onbekende mensen wel van een afstand zien. Als eigenaar kan je hier dan gelijk iets positief van maken door de naam van je pup te noemen zodra de pup de mensen heeft gezien en te gaan spelen met bijvoorbeeld een flos. Zo krijgt je pup gelijk de eerste stappen van aandachtstraining onder de knie en het is nog leuk ook in de buurt van mensen! Ook kan je mensen vragen om een snoepje naar de pup te gooien, het is zo niet nodig om direct contact te hebben, maar er komt zo wel een positieve associatie met de persoon.

- Tijdens de dagelijkse wandelingetjes kan je ook expres af en toe een andere omgeving opzoeken:
 - » Je kan langs schapen, kippen en andere dieren lopen, zodat je pup hier kennis mee kan maken en zodoende leert dat deze dieren niet eng zijn, maar dat je er ook niets speciaals mee hoeft te doen.
 - » Ga langs een speel- of sportveld voor kinderen. Hier gebeurt veel: beweging, gillende kinderen, ballen die heen en weer vliegen. Allemaal prikkels die voor de pup belangrijk zijn om bekend mee te raken. Ook hier weer, speel een spelletje met je pup in de buurt van de gillende kinderen, zodat de boodschap wordt gegeven dat het leuk is in de buurt van kinderen.
 - » Maak een wandelingetje langs 'drukke' plekken, bijvoorbeeld waar fietsers, treinen of vrachtwagens langskomen.
- Laat de pup wennen aan (de bench in) de auto of het fietsmandje, de pup kan zo ook veel indrukken krijgen vanaf 'veilige' afstand. Denk bijvoorbeeld aan mensen die voorbij de auto lopen, maar je hebt hiermee ook als de eerste stappen gezet om de pup te leren om met de auto mee te gaan.
- Met andere honden spelen: [er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat een coronabesmetting van hond op mensen over gaat](#). Je kan je hond daarom gerust met andere honden laten spelen. Probeer wel geschikte speelmaatjes te vinden, zodat je niet dichtbij andere hondenbazen hoeft te komen mocht een hond-hond samenzijn iets te ingewikkeld worden voor je pup. Let daarbij op dat je de hond in contact laat komen met leeftijdsgenootjes die qua grootte en fysieke kracht vergelijkbaar zijn. Als de hond kennis maakt met volwassen honden, zorg er dan voor dat dit sociale honden zijn en spreek af met mensen uit de buurt of vrienden waarvan je de hond kent. Laat het spel niet te lang duren en ga na 5 minuten weer verder om te voorkomen dat de spanning op loopt.

Ook belangrijk!

Op het moment zijn veel nieuwe pup-eigenaren permanent thuis, wat voor sociale dieren als de hond heel fijn is. Echter, uiteindelijk zal deze situatie veranderen en daarom is het ook nu van belang dat je de pup al leert wennen aan alleen thuisblijven. Zet hiermee de eerste stapjes door hem korte periodes van je af te zonderen in huis. Eerst minimaal, dus het liefst wel zodat de pup je nog kan zien of horen. Breid langzaam de tijd uit dat de pup alleen is, dus eerst even kort de kamer uitlopen en de deur dicht doen, daarna ook de voordeur uit stappen en dan per 2 minuten steeds langer alleen thuis laten zijn. Als dat goed gaat kan je ook naar een andere kamer, andere verdieping, enz. en uiteindelijk een kort moment naar buiten. Oefen bij voorkeur op het moment dat de pup uitgelaten is en gegeten heeft, zodat de kans groot is dat hij gaat liggen slapen.

En vergeet niet: het allerbelangrijkste onderdeel van socialisatie is...rust! De pup heeft de tijd nodig om de nieuwe indrukken te verwerken en pups slapen daarom nog veel. Zorg daarom -zeker als je nu een druk huis hebt- dat de pup een goede vaste plek heeft waar hij zich terug kan trekken om te slapen en zorg dat hij niet gestoord wordt door bijvoorbeeld de kinderen als hij ligt te slapen.